

TJÄNST VID BORD OCH ORD

13 söndagen efter trefaldighet är ”diakonins söndag” i kyrkoåret. Temat är ”Medmänniskan”. Apg. 6:1-6 är en text att läsa bredvid denna söndags texter. Den handlar om den första församlingens första sommar och där hade diakonin en given plats, medmänniskan stod i ett särskilt fokus. Texten berättar nämligen om ”den dagliga utspisningen”. På grekiska står det egentligen”diakonian”, diakonin, tjänsten, men av sammanhanget senare förstår man att det handlar om just utspisning. 6:2 – ”Det är inte riktigt att vi skall försumma Guds ord för att ordna med måltider”. Skedde denna utspisning i församlingen eller ute på torget? (Apg. 5:12-14) På schemat för den första församlingen och dess första sommar stod kanske något i stil med: 08.00 Bön 09.00 Gör i ordning soppan och brödet. 11.00 Soppkök på Jerusalems torg (eller utspisning bland de troende) 14.00 Diska efter soppköket 15.00 Eftermiddagsbön i templet Måndag ansvarig: Petrus, tisdag: Andreas o.s.v. Kan ni tänka er Johannes skälla på sin bror Jakob: Du ska alltid komma för sent till ditt pass – och de här åskbröderna kunde nog blixtra! Eller se Matteus skära sig på tummen, när kniven slant på brödet. Men så jordnära, så handfast var den första församlingens tjänst. Så konkret gestaltade man Jesu händer och fötterna i världen. Och förmodligen var det ett ganska stort arbete – annars behövde inte apostlarna vara engagerade i det. Och det var ett dagligt arbete. Varför höll den första församlingen på med detta utåtriktade arbete? Svar: De var lärjungar till honom. Att vara kristen är att ha en personlig relation till Kristus – varken mer eller mindre. De var uppkopplade till Jesus. Den första församlingen var centrerad kring Jesus – 2:33, 3:1 ff., 4:20, 10:38 o.s.v. Nu var Jesus uppstånden, men Anden var sänd för att vittna om Jesus. ”Apostlagärningarna” (Praxeis) är ju egentligen boken om ”den helige Andes gärningar”. En lärjunge har den helige Ande. a. Den helige Ande påminde om Jesu gärningar. Jesus inte bara pratade, han gjorde. Bläddrar vi in i Markusevangeliet så möter vi en Jesus som botar en med oren ande (1:23), som botar Petrus’ svärmor och andra sjuka (1:31-33) Han botar en spetälsk (1:40 ff), en lam (2:1 ff.), en med förtvinad hand (3:1 ff) o.s.v.b. Den helige Ande påminde om Jesu undervisning i t.ex. Matt. 25:31-46, Matt. 7:21 c. Den helige Ande påminde om Jesu tårar för de utsatta. Matt. 9:35 ff Grt- esplangnistä- 1917- ömkade sig över dem. No: hade medynk med dem. ”Oxlos” De första lärjungarna blev alltså påmind om Jesu gärning, Jesu undervisning och Jesu tårar. En slags färdriktning för den första förvandlingen - Det är saligare att ge än att ta” (Apg. 20:38) Men en sak att minnas eller bli påmind om en sak – en annan att göra det. Vi har dock flera exempel på att den första församlingen inte bara mindes utan gjorde. – 3:1 ff., 4:35, 5:35-36, 6:1 ff, 9:36-43, 11:29. Den första församlingen älskade tre gator - Vintergatan, Golgatan och gatan. ”Gå genast ut på gator och gränder i staden och hämta hit alla fattiga och krymplingar och blinda och lytta”. (Luk. 14:21) Den första församlingen tillbringade mycket av sin första tid den första sommaren – och den andra och tredje sommaren – på gatan. En diakonalt arbetande församling kan hamna i diket att bli, vad författaren Sven Delblanc kallat, ”ett annex till Socialstyrelsen” (Slutord, 1991) Bli så förvärldsligad, att det nästan inte går att se att det är en kyrka. Makrekvisitioner, förmedling av kontakter, härbärgen, ryggdunkningar ”lycka till!” Det andra diket är att bli en innesittande, söndagskyrka – solbränd som en albyl. Undervisning, själavård. Den första församlingen var mån om balansen – att leva nära torget och templet, nära människorna och Jesus, nära nöden och nåden. Den första församlingen var därför en diakonal-åkande församling – bön, arbete, bön och arbete. Levde nära torget och templet. Apg. 6:1 säger inte: ”det är inte riktigt att vi skall försumma Guds ord låt oss därför sluta med att ordna med måltider”. Nej, ” det är inte riktigt att vi skall försumma Guds ord för att ordna med måltider, utan låt oss utse sju män för den uppgiften”. Sju män utses. Ett heligt tal. Säger kanske något om att uppgiften är helig, nödvändig och välsignelserik. Att utses till diakon låter så sakralt. Liturgiska, vita fina kläder, orgelmusik, tända ljus, mässa vid gyllene kalkar. Men för den första församlingen var diakoni fråga om att skaffa bröd, göra smörgåsar, ibland skära på tummen, laga soppan, kånka ner den till torget, försöka hålla ordning där ut, sen ta hem grejorna och diska efter sig. Det var att vara diakon. Varför behöver en diakon vara fylld av Den helige Ande? Jo, utan den helige Ande, så blir den diakonala tjänsten övermänskligt tung. För han/hon är så svag. Arbetet är så svårt, jag är så svag. Men Anden kommer min svaghet till hjälp. Anden ger kraft. Om Stefanos står det, att han ”var fylld–av kraft”(Apg. 6:8)1. Anden uppmuntrar diakonen – och diakoniarbetaren behöver uppmuntran. Det är så mycket ”gongysmos” – krångelmisströstan, missmod, återfall. Anden är uppmuntraren, tröstaren. Kanske genom en profetisk hälsning eller genom ett dagligt hejarop i den svåra uppgiften bland smärtorna och nöden. 2. Anden håller dig mjuk. När Du frestas bli mer än vanligt hård och dömande mot den tilltufsade och hans manipulativa sätt, så påminner Anden om, att ”du vet inte vad han eller hon gått igenom”: Du blir lite barmhärtig. Stefanos var ”fylld av nåd” (Apg 6:8) 3. Anden ger ledning i känsliga situationer. (Apg. 16) 4. Anden varnar, när något hotar dig. (Apg. 21) Så: diakoniarbetaren behöver den helige Ande. Därför man för dem (Apg. 6:8). Jfr Apg. 19. Diakonin ger framgång ”Och Guds ord hade framgång (6:7). Antalet lärjungar fortsatte att öka starkt i Jerusalem”. Tror ni det är en tillfällighet, att växten beskrivs efter beskrivningen av den diakonala insatsen, den utåtriktade aktiviteten? Jag tror det inte. Och t.o.m. ”en stor skara präster blev lydiga mot tron”. Ja, det är ett under om en präst, en direktör, en missbrukare, en hemmafru, en student blir frälst. Men varje människa har behov. Den kyrka som försöker möta höge, når inte den låge och inte den höge, men den kyrka, som försöker nå den låge, når den låge – och den höge. Så, sammanfattningsvis inför diakonins söndag: Diakonin var en viktig del av den första församlingens verksamhet. Den hade Jesus i högra handen och en tilltufsad i den vänstra. Gjorde tjänst vid altarbordet och vid soppköket. Visste, att man inte kan frälsa en hungrig. Att evangeliet måste förpackas i en hamburgare. Att teologi är läran om Gud men stavas ”thé” och ”logi”. Diakonin befrämjade växten. Med vänlig hälsning S:ta Clara den 5 juli 2007 Carl-Erik Sahlberg/Vik. Kyrkoherde Stockholms domkyrkoförsamling Box 212210313 Stockholms domkyrkoförsamling 08-7233023 carl-erik.sahlberg@svenskakyrkan.se